

TP CẦN THƠ - ĐÔ THỊ CỬA NGÕ VÙNG HẠ LƯU SÔNG MEKONG

Mười năm qua, ngành xây dựng đã tham gia và hoàn thành nhiều công trình phần việc, góp phần phát triển TP Cần Thơ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Ngành xây dựng đã góp phần hoàn thành đồ án quy hoạch chung được phê duyệt năm 2006; Đề án đề nghị công nhận TP Cần Thơ là đô thị loại I trực thuộc Trung ương; rất nhiều khu dân cư đô thị mới, các trung tâm thương mại, các khu công nghiệp hình thành... từng bước khẳng định Cần Thơ là 1 trong 5 đô thị lớn của cả nước, đóng vai trò đô thị trung tâm của vùng ĐBSCL...

* Quy hoạch xây dựng đồng bộ

Những năm gần đây, do ảnh hưởng suy thoái kinh tế chung của cả nước, tốc độ phát triển đầu tư xây dựng trên địa bàn thành phố có chậm lại. Nhưng nhìn lại chặng đường 10 năm kể từ ngày chia tách thành tỉnh Hậu Giang và TP Cần Thơ mới thấy cả một quá trình đổi thay khá đồng bộ từ quy hoạch xây dựng đến đầu tư cơ sở hạ tầng, tạo ra diện mạo khang trang cho TP Cần Thơ. Anh Nguyễn Lâm, du học ở Mỹ từ năm 2002 và làm việc ở đó cho đến nay, trong lần về thăm quê hương mới đây, anh chia sẻ: "Thật bất ngờ với những thay đổi của thành phố. Trước đây đường sá chật hẹp, nội ô chỉ có đường Đại Lộ Hòa Bình là lớn nhất, bây giờ có quá nhiều con đường mới nổi ra ngoại thành, thông thương với các tỉnh xung quanh. Thành phố giờ đây với những trung tâm tài chính, khu thương mại, dịch vụ đa dạng phục vụ người dân ngày càng tốt hơn...".

TP Cần Thơ ngày càng văn minh hiện đại (ảnh chụp tại đường Đại lộ Hòa Bình).

Ngày 24-6-2009, TP Cần Thơ được Thủ tướng Chính phủ công nhận là đô thị loại I tại Quyết định số 889/QĐ-TTg. Đây là sự kiện to lớn, thành phố đã hoàn thành một phần của Nghị quyết số 45/NQ-TW ngày 17-2-2005 của Bộ Chính trị "Về xây dựng và phát triển TP Cần Thơ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước". Và mới đây, Đồ án điều chỉnh Quy hoạch chung xây dựng TP Cần Thơ đến năm 2030 tầm nhìn đến năm 2050 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1515/QĐ-TTg

ngày 28-8-2013. Ông Nguyễn Tấn Duyệt, Giám đốc Sở Xây dựng, cho biết: Đây là cơ sở để triển khai quy hoạch xây dựng TP Cần Thơ - đô thị loại I, trở thành thành phố đồng bằng cấp quốc gia văn minh, hiện đại, xanh, sạch, đẹp, xứng đáng là thành phố cửa ngõ của cả vùng và hạ lưu sông Mekong, đóng vai trò

động lực thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển của toàn vùng. Động lực để phát triển các đô thị, là cơ sở để thành phố triển khai thực hiện quy hoạch ngành, lĩnh vực, đầu tư xây dựng các khung hạ tầng chính để phát triển đô thị...

Trước đó, ngành xây dựng cũng đã triển khai hoàn thành các đồ án quy hoạch chung thị trấn: Phong Điền, Cờ Đỏ, Thới Lai, Vĩnh Thạnh là cơ sở để thành phố triển khai thực hiện Quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội của huyện, quy hoạch kế hoạch sử dụng đất, quy hoạch ngành, lĩnh vực. Đồng thời, hình thành các khu hành chính tập trung của các huyện tại các thị trấn: Phong Điền, Cờ Đỏ, Thới Lai, Vĩnh Thạnh, tạo cơ sở để đầu tư xây dựng phát triển đô thị, các khung hạ tầng đô thị cho các địa phương triển khai thực hiện. Đối với các Khu đô thị Nam Cần Thơ; Khu đô thị hai bên đường Võ Văn Kiệt; Khu đô thị An Bình - Mỹ Khánh; Khu các trường đại học và giáo dục chuyên nghiệp; Khu đô thị hai bên đường Nguyễn Văn Cừ đến tỉnh lộ 923... cũng đã hoàn thành các đồ án quy hoạch chi tiết, phân khu đô thị. Giới thiệu địa điểm đầu tư xây dựng cho các cơ quan đơn vị thực hiện đầu tư xây dựng theo quy hoạch như: Các khu đô thị mới, Học viện Chính trị hành chính khu vực IV, các trường đại học cao đẳng, các trường trung học, tiểu học, mầm non, các Bệnh viện Nhi đồng, bệnh viện chuyên khoa, các văn phòng, cơ quan đại diện báo chí, hoàn thành công tác quy hoạch xây dựng xã nông thôn mới trên địa bàn 36 xã thuộc 4 huyện của TP Cần Thơ...

Với mục tiêu phát triển Cần Thơ trở thành thành phố cấp quốc gia, văn minh, hiện đại, trung tâm động lực của vùng ĐBSCL, kể từ khi được công nhận là thành phố trực thuộc Trung ương vào năm 2004, nhiều công trình trọng điểm đã được Trung ương và địa phương đầu tư xây dựng. Nhờ đó từ nội ô đến ngoại thành TP Cần Thơ đã có những bước chuyển mình đầy năng động với bộ mặt thành phố thay đổi từng ngày. Đến nay, toàn thành phố đã hình thành 5 quận nội thành là: Ninh Kiều, Bình Thủy, Cái Răng, Ô Môn, Thốt Nốt, và 4 huyện ngoại thành: Phong Điền, Vĩnh Thạnh, Cờ Đỏ, Thới Lai. Trong thời gian tới, phấn đấu đưa huyện Phong Điền trở thành quận nội thành, từng bước đô thị hóa thành phố xứng tầm đô thị loại I trực thuộc Trung ương...

*** Đô thị cửa ngõ vùng hạ lưu sông Mekong**

Nhìn một cách toàn diện, mười năm qua, trên địa bàn thành phố đã hình thành được nhiều công trình hạ tầng trên nhiều lĩnh vực góp phần thúc đẩy thành phố phát triển đúng theo quy hoạch. Trên lĩnh vực công nghiệp, đã hình thành khu công nghiệp Trà Nóc 1 và 2, khu công nghiệp Thốt Nốt, khu công nghiệp Hưng Phú 1 và 2, khu công nghiệp tại quận Ô Môn, Trung tâm Công nghệ Phần mềm Cần Thơ... Về thương mại - dịch vụ, thành phố hiện có nhiều siêu thị và khu mua sắm, thương mại lớn như: Metrocash&carry, Co.opmart, Maximark, Vinatexmark, Big C... Các loại hình dịch vụ đã và đang dần phát triển mạnh, hệ thống các ngân hàng đã hình thành trên 130 phòng giao dịch, chi nhánh. Về giáo dục, có các trường đại học cấp vùng như: Trường Đại học Cần Thơ, Trường Đại học Y Dược Cần Thơ, Trường Đại học Tây Đô, Trường Đại học Kỹ thuật - Công nghệ Cần Thơ, Trường Đại học Nam Cần Thơ và chi nhánh của các trường trung cấp, cao đẳng, đại học khác trên địa bàn thành phố... Lĩnh vực y tế cũng được đầu tư phát triển mạnh cả y tế công lẫn tư, trong đó có các Bệnh viện Đa khoa Trung ương Cần Thơ, Bệnh viện Nhi đồng Cần Thơ, Bệnh viện Đa khoa TP Cần Thơ, Bệnh viện Tai Mũi Họng Cần Thơ, Bệnh viện Hoàn Mỹ Cửu Long, Bệnh viện Phụ

sản Quốc tế Phương Châu, Bệnh viện Đại học Y Dược Cần Thơ... đảm bảo phục vụ khám chữa bệnh cho người dân vùng ĐBSCL.

Phát triển hạ tầng đô thị cũng là thế mạnh - là điểm nhấn của TP Cần Thơ những năm gần đây. Thành phố đã hình thành Cảng Hàng không Quốc tế Cần Thơ với sân bay và nhà ga hành khách lớn nhất khu vực ĐBSCL. Ngoài ra, hệ thống cảng Cần Thơ cũng đang được nâng cấp, gồm cảng Cần Thơ có thể tiếp nhận tàu biển có tải trọng 10.000 - 20.000 DWT, cảng Trà Nóc có 3 kho chứa lớn với dung lượng 40.000 tấn, khối lượng hàng hóa thông qua cảng có thể đạt 200.000 tấn/năm và có thể tiếp nhận tàu 2.500 DWT, Cảng biển Cái Cui có thể phục vụ cho tàu từ 10.000 - 20.000 DWT, khối lượng hàng hóa thông qua cảng là 4,2 triệu tấn/năm. Các công trình trọng điểm như cầu Cần Thơ, đường Nam sông Hậu, quốc lộ 91B, các tuyến đường Bốn Tổng - Một Ngàn, đường nối Vị Thanh - Cần Thơ ... đã rút ngắn khoảng cách nối Cần Thơ với các địa phương trong vùng và cả nước. Nhiều tuyến đường nội ô được nâng cấp rộng rãi. Đặc biệt, những khu nhà ổ chuột trước kia ở rạch Tham Tướng, Cái Khế, hồ Xáng Thối,... được di dời về các khu tái định cư có hạ tầng khang trang, thay thế bằng hệ thống bờ kè hiện đại có vỉa hè, công viên sạch đẹp mang lại diện mạo mới cho đô thị TP Cần Thơ.

Không chỉ các quận trung tâm như Ninh Kiều, Bình Thủy khoác lên mình "chiếc áo mới" mà cả vùng ngoại thành như Phong Điền, Vĩnh Thạnh cũng "thay da đổi thịt". Trong 10 năm qua, Phong Điền đã đầu tư xây dựng gần 400 công trình, góp phần phát triển nhanh giao thông nông thôn, phục vụ dân sinh và phát triển du lịch sinh thái. Ngay trung tâm huyện đã "mọc" lên một khu thương mại sầm uất với những căn nhà lầu san sát, đường sá rộng rãi, người dân mua bán nhộn nhịp... Tuy nhiên, do suy thoái kinh tế, đầu ra sản phẩm nói chung gặp rất nhiều khó khăn, hàng tồn kho lớn, doanh nghiệp sản xuất kinh doanh nhất là ngành xây dựng gặp nhiều khó khăn; cắt giảm đầu tư công theo chỉ đạo của Chính phủ; nguồn thu ngân sách cũng giảm theo... Từ đó, mặc dù về chủ quan thành phố rất muốn đầu tư hoàn chỉnh các quy hoạch đã được phê duyệt, nhưng kinh phí hạn hẹp; doanh nghiệp tham gia đầu tư thiếu vốn dẫn đến tình trạng tồn tại nhiều quy hoạch, dự án "treo", gây không ít bức xúc trong nhân dân vùng quy hoạch. Tuy nhiên, thời gian gần đây, Sở Xây dựng đã tham mưu cho thành phố xóa hàng loạt quy hoạch chi tiết 1/500 không khả thi, thu hồi nhiều dự án do chủ đầu tư không đủ vốn để triển khai... Đồng thời, Sở Xây dựng cũng đề xuất UBND thành phố cho phép người dân được cấp phép xây dựng tạm để xây dựng nhà, đã phần nào tháo gỡ khó khăn bất cập nêu trên...

Mười năm qua, Sở Xây dựng thành phố đã tham mưu, thực hiện nhiều đề án như: Đề án Xã hội hóa công tác thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn trên địa bàn thành phố đến năm 2030; Đề án Xây dựng nếp sống Văn minh Đô thị - Tiểu Đề án Trật tự Đô thị; Dự án Chiến lược thống nhất Vệ sinh môi trường và kế hoạch thực hiện của thành phố Cần Thơ (U3SAP); Dự án Nâng cấp Đô thị vùng ĐBSCL - Tiểu dự án TP Cần Thơ; Hợp phần II Dự án Quản lý nước thải và chất thải rắn tại các đô thị Việt Nam - giai đoạn 3 tại thành phố Cần Thơ (GIZ); Dự án cải thiện cung cấp nước thành phố Cần Thơ (Jica - Nhật Bản)...

Đô thị Cần Thơ đang phát triển vượt bậc, đời sống vật chất, văn hóa tinh thần của người dân không ngừng được nâng lên. Hiện nay, cùng với triển khai quy hoạch đô thị, thành phố đang tập trung chấn chỉnh trật tự kỷ cương đô thị, đảm bảo vệ sinh môi trường. Với sự chung tay xây dựng của cả cộng đồng, TP Cần Thơ đang nỗ lực phát triển theo đúng định hướng đô thị cửa ngõ vùng hạ lưu sông Mekong và có tầm ảnh hưởng trong vùng Đông Nam Á.

Bài, ảnh: THIÊN KHIÊM